

คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์
และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศ
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

Desirable Leadership Traits, Organizational Culture, Knowledge Management in
Product Costing, and Dynamic Capabilities Affecting the Success of Air
Conditioner Businesses in Bangkok and Metropolitan Areas.

ชวภณ เจริญสิน¹, ณธกร คุ่มเพชร², ธนพล ก่อฐานะ³ และ พาโชค เลิศอัศวภัทร⁴
Chavapon Charoensin¹, Nathakorn Kumpetch², Tanapol Kortana³
and Pachoke Lert-asavapatra⁴

วิทยาลัยนวัตกรรมและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
College of Innovation and Management, Suan Sunandha Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: ¹s63484945214@ssru.ac.th

Received: July 13, 2024 Revised: April 25, 2025 Accepted: April 27, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ ความสามารถเชิงพลวัต และความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขต กรุงเทพมหานครและปริมณฑล 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจ เครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 3) เพื่อพัฒนารูปแบบความสำเร็จขององค์กรธุรกิจ เครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล งานวิจัยนี้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิง ปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือพนักงานระดับหัวหน้างานด้านการผลิต และให้บริการเครื่องปรับอากาศในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 ตัวอย่าง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กำหนด โดยใช้เกณฑ์ 20 เท่าของตัวแปรสังเกต ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนใช้แบบสอบถามในการ เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบ แบบเจาะลึก กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักคือผู้ประกอบการเจ้าของธุรกิจด้านการผลิตและให้บริการเครื่องปรับอากาศใน กรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 18 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรม องค์การ การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจ เครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อยู่ในระดับมาก 2) คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร ธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) รูปแบบความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีชื่อว่า DO-PDS Model (D = Desirable Leadership Characteristic, O = Organizational Culture, P = Product Cost Knowledge Management, D = Dynamic Capabilities, S = Success of Business Organization) นอกจากนี้ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพยังชี้ให้เห็นว่าผู้ประกอบการควรพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรม ระบบบริการออนไลน์ การสื่อสารการตลาดที่ครบวงจร และพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ

บริการ ผลการวิจัยนี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมความสำเร็จในการแข่งขันขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศอย่างยั่งยืนต่อไป

ผลการศึกษาพบว่าตัวแบบสมการโครงสร้างมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 142.656$, $df = 70$, $p\text{-value} = 0.000$, $\chi^2 / df = 2.038$, $GFI = 0.955$, $AGFI = 0.922$, $NFI = 0.960$, $IFI = 0.979$, $CFI = 0.979$, $RMR = 0.056$, $SRMR = 0.0404$, $RMSEA = 0.051$, $PCLOSE (p\text{-value for test of close fit}) = 0.428$ และ $CN = 254$) ส่วนผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวแปรผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถเชิงพลวัตมีอิทธิพลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 0.01 0.001 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ได้ร้อยละ 44

คำสำคัญ: คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์, วัฒนธรรมองค์การ, การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์, ความสามารถเชิงพลวัต, ความสำเร็จขององค์กร

Abstract

This research aimed to: 1) examine the levels of desirable leadership traits, organizational culture, product cost knowledge management, dynamic capabilities, and business success among air conditioner companies in Bangkok and its metropolitan areas; 2) investigate the influence of these factors on the success of air conditioner businesses; and 3) develop a success model for such organizations. A mixed-methods approach was employed, combining both quantitative and qualitative research. The quantitative phase involved a sample of 400 supervisors in production and service sectors within the air conditioner industry, selected using a multi-stage sampling method. The sample size was determined using a ratio of 20 times the number of observed variables. Data were collected via questionnaires and analyzed using structural equation modeling (SEM). The qualitative phase consisted of in-depth interviews with 18 entrepreneurs in the air conditioner business sector.

The findings revealed that: 1) the levels of desirable leadership traits, organizational culture, product cost knowledge management, and dynamic capabilities were high; 2) these variables significantly influenced the success of air conditioner businesses in Bangkok and its vicinity at the 0.05 statistical significance level; and 3) a new success model named the DO-PDS Model was developed (D = Desirable Leadership Characteristic, O = Organizational Culture, P = Product Cost Knowledge Management, D = Dynamic Capabilities, S = Success of Business Organization). Additionally, qualitative results highlighted the importance of developing innovative technologies, online service systems, integrated marketing communication, and enhancing human resource potential to improve service efficiency.

The structural equation model demonstrated a good fit with the empirical data ($\chi^2 = 142.656$, $df = 70$, $p\text{-value} = 0.000$, $\chi^2/df = 2.038$, $GFI = 0.955$, $AGFI = 0.922$, $NFI = 0.960$, $IFI = 0.979$, $CFI = 0.979$, $RMR = 0.056$, $SRMR = 0.0404$, $RMSEA = 0.051$, $PCLOSE = 0.428$, $CN = 254$). Hypothesis testing confirmed that desirable leadership traits, organizational culture, product cost

knowledge management, and dynamic capabilities had a statistically significant impact on business success at the 0.05, 0.01, and 0.001 levels, and jointly explained 44% of the variance in business success.

Keywords: Desirable Leadership Traits, Organizational Culture, Product Cost Knowledge Management, Dynamic Capabilities, Air Conditioner Business Success

บทนำ

ในปัจจุบัน อุณหภูมิที่สูงขึ้นส่งผลกระทบต่อหลายอย่างในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะประชาชนในประเทศเขตร้อน เช่น ประเทศไทย ซึ่งอากาศร้อนส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยเฉพาะทารก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย และบุคคลทั่วไป อาจส่งผลทำให้เกิดปัญหาสุขภาพ ทำให้เกิดเครียด หงุดหงิด ภาวะอารมณ์แปรปรวนและอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ถึงขั้นเป็นลมหมดสติ หรืออาการต่าง ๆ ของโรคประจำตัวกำเริบขึ้นมาได้

ประชาชนมองหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อคลายร้อนส่งผลให้เครื่องปรับอากาศเข้ามามีบทบาททำหน้าที่คลายร้อน ปรับอุณหภูมิให้ลดลง ทำให้เครื่องปรับอากาศเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ได้รับความนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลาดเครื่องปรับอากาศในประเทศไทยมีมูลค่า 24,461 ล้านบาท หรือประมาณ 1.4 ล้านเครื่องในปัจจุบัน ถือเป็นตลาดที่มีสัดส่วนใหญ่ที่สุดเมื่อเทียบกับตลาดเครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น ๆ ผู้บริโภคควรเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศที่มีประสิทธิภาพในการประหยัดพลังงานสูง ซึ่งจะช่วยลดค่าไฟฟ้าและเป็นการใช้พลังงานอย่างยั่งยืน สำหรับผู้ประกอบการในธุรกิจนี้การปรับตัวให้ทันกับความต้องการของตลาด และการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ จะช่วยให้สามารถแข่งขันในตลาดที่มีความต้องการสูงได้อย่างยั่งยืน

เครื่องปรับอากาศเป็นเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ใช้ปรับอุณหภูมิของอากาศ เพื่อให้ที่พักอาศัยอยู่ในสภาพที่ไม่ร้อนหรือไม่เย็นจนเกินไป หรือเพื่อรักษาภาวะอากาศให้คงที่ทำงานด้วยหลักการการถ่ายเทความร้อน กล่าวคือเมื่อความร้อนถ่ายเทออกไปข้างนอก อากาศภายในห้องจะมีอุณหภูมิลดลง แต่ปัจจุบันเครื่องปรับอากาศได้ถูกพัฒนาให้มีความสามารถในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากทำให้อุณหภูมิลดลง เช่น ปรับอุณหภูมิตามความต้องการหรือมีการกรองอากาศ การป้องกันเชื้อราในห้อง มีระบบประหยัดไฟฟ้า และมีระบบอื่น ๆ ที่สนองความต้องการของผู้บริโภคอีกมากมาย ผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศในประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นผู้ผลิตจากทั้งต่างประเทศและในประเทศ โดยผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศรายใหญ่เป็นผู้ผลิตเครื่องปรับอากาศชั้นนำจากประเทศญี่ปุ่น อเมริกา และเกาหลี ซึ่งมีการขยายฐานการผลิตมายังประเทศไทยมากขึ้น เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าการผลิตในประเทศอื่น ๆ และการที่ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตมากขึ้น ย่อมส่งผลให้มีแนวโน้มการขยายเครื่องปรับอากาศในประเทศไทยเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากราคาของเครื่องปรับอากาศจะเป็นราคาที่ไม่สูงนัก เพราะไม่มีต้นทุนในด้านการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ นอกจากผู้ผลิตรายใหญ่แล้ว ประเทศไทยยังมีผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตเองในประเทศ แนวโน้มยอดขายเครื่องปรับอากาศในประเทศไทย พ.ศ. 2560 ภาพรวมยอดขายจะเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2559 และ พ.ศ. 2558 โดยในปี พ.ศ. 2559 มูลค่าตลาดรวมมากกว่า 26,000 ล้านบาท และปี พ.ศ. 2558 มูลค่าตลาดรวมมากกว่า 25,000 ล้านบาท สำหรับยอดขายในปี พ.ศ. 2559 แบ่งยอดขายออกเป็น 2 ส่วนเป็นยอดขายเครื่องปรับอากาศที่ใช้ภายในบ้าน 70% และเป็นเครื่องปรับอากาศเชิงพาณิชย์ 30 % (มาร์เก็ตเธียร์, 2561; ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2559)

ปัญหาการทำงานในองค์กรเป็นปัญหาที่ทำให้องค์กรไม่สามารถดำเนินการตามวัตถุประสงค์ได้ โดยเฉพาะปัญหาการทำงานระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องที่เกิดจากความขัดแย้งในการทำงาน หรือการสื่อสาร ส่งผลกระทบต่อการทำงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นการเป็นผู้นำต้องมีศักยภาพในการบริหารจัดการให้องค์กรสามารถก้าว

ผ่านอุปสรรคเหล่านั้น และพัฒนาสู่การเป็นผู้นำในยุค 4.0 สิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้เข้าสู่ยุคเศรษฐกิจ 4.0 คือ “ผู้นำ” ความสามารถนำพาองค์กรให้มองเห็นการเปลี่ยนแปลงว่าเป็นโอกาส การทราบบริการค้นหาคำการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง ทราบบริการที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพทั้งจากภายนอกและภายในองค์กร และต้องอาศัยวัฒนธรรมองค์กรและเครือข่ายธุรกิจเป็นปัจจัยในการสร้างให้เกิดอิทธิพลต่อความได้เปรียบในการแข่งขัน (อัจฉรา เมฆสุวรรณ , 2560) นอกจากนี้ภาวะผู้นำและวัฒนธรรมองค์กรยังมีอิทธิพลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร งานขององค์กรจะสำเร็จลงได้จำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากบุคลากรในองค์กรนั้นและเล็งเห็นความสำคัญของภาวะผู้นำและวัฒนธรรมองค์กรที่มีต่อผลสำเร็จในการพัฒนาองค์กรสมัยใหม่ (เกรียงศักดิ์ แสงสว่าง, 2566) ประกอบกับในการดำเนินการทางธุรกิจนั้นการที่สมาชิกองค์กรควรมีองค์ความรู้ด้านต้นทุนของผลิตภัณฑ์ในองค์กรที่ตนเองดำเนินการอยู่ถือเป็นสิ่งสำคัญในการร่วมปฏิบัติตามนโยบายหรือออกความเห็น ความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานต่าง ๆ (จินดา รัตตสาร และภัทริยา พรหมราษฎร์, 2565) การเพิ่มยอดขายด้วยการเตรียมพร้อมเพื่อการเปลี่ยนแปลงทางพลวัตจากปัจจัยภายนอกองค์กรจึงมีความจำเป็น (Wang et al., 2022)

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา “คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล” เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาองค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศให้เป็นองค์กรที่ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
3. เพื่อพัฒนาแบบจำลองตัวแบบสมการโครงสร้างความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

การทบทวนวรรณกรรม

พัชรี สกุรัตนศักดิ์ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารความสำเร็จของบริษัท SME ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทย พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของบริษัท SME ในอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มไทยในระดับสูง แต่ละด้าน คือ ด้านคุณลักษณะของผู้นำ สอดคล้องกับงานของ บุญศุภมา ตันตัย (2560) ที่ศึกษาศักยภาพและความสำเร็จของการจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่น สำหรับประชาชนในจังหวัดภูเก็ต.พบว่า ลักษณะองค์กร คุณลักษณะผู้นำ และลักษณะกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วม ร่วมกันอธิบายความสำเร็จในการจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นฯ ในด้านการบรรลุความมุ่งหมายของกองทุนได้

Peng และคณะในปี 2022 ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจเชิงบวก และความสัมพันธ์นี้ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (environmental dynamism) เช่นเดียวกับ Zhang และ Peng ในปี 2020 ศึกษาพบว่าภาวะผู้นำแบบมี

จริยธรรมส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจเชิงบวกและความสัมพันธ์นี้ได้รับอิทธิพลจากความเข้มงวดของวัฒนธรรมองค์กร

วรมรรณ นามวงศ์ (2564) ได้ทำการศึกษาบทบาทการเป็นตัวแปรส่งผ่านของคุณลักษณะการเป็นผู้ประกอบการในแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุพบว่าคุณลักษณะของผู้นำในเชิงการเป็นผู้ประกอบการมีอิทธิพลต่อความสามารถเชิงพลวัตต่อความได้เปรียบทางการแข่งขันในธุรกิจนวัตกรรมและวิสาหกิจเริ่มต้นในประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานของ Hsu และ Wang ในปี 2020 กับงานของ Akhtar และคณะในปี 2020 ทำให้ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า สมมติฐานการวิจัยที่ 1 คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร สมมติฐานการวิจัยที่ 2 คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสามารถเชิงพลวัต

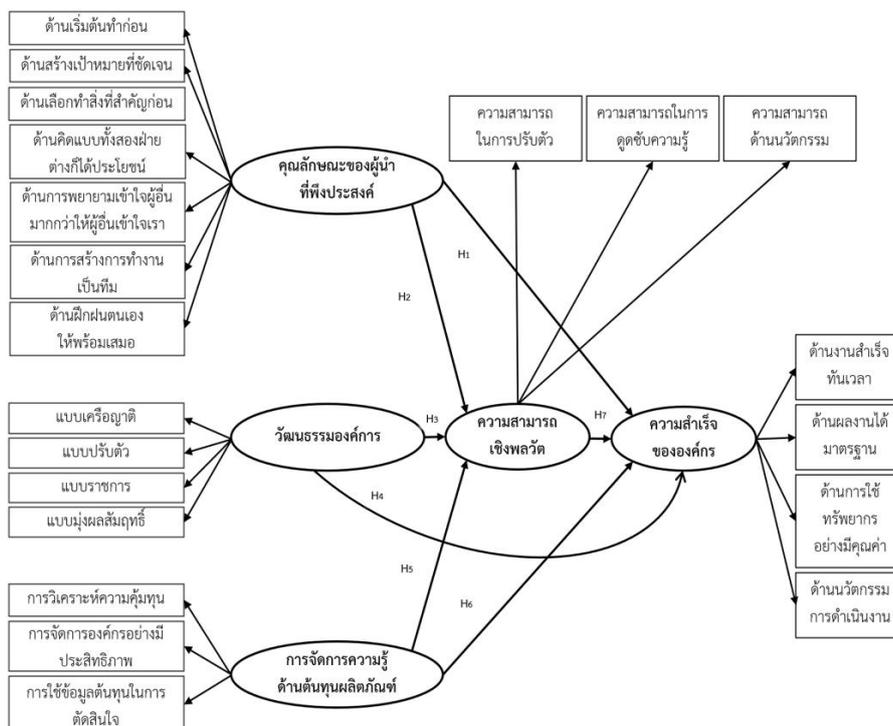
วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การเปลี่ยนแปลง และความร่วมมือ สามารถช่วยให้องค์กรปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง พัฒนาศักยภาพใหม่ ๆ และบรรลุเป้าหมายเชิงกลยุทธ์ อย่างไรก็ตาม ผลงานวิจัยเหล่านี้ยังชี้ให้เห็นว่า วัฒนธรรมองค์กรเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอที่จะส่งเสริมความสามารถเชิงพลวัต จำเป็นต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ที่ชัดเจน และโครงสร้างองค์กรที่เอื้ออำนวย การส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ พัฒนาความรู้ และแบ่งปันความรู้ซึ่งกันและกัน ช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี พัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการใหม่ ๆ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Hsu & Wang, 2020; Erdogan & Cerit, 2022) ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งปันทรัพยากร และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน วัฒนธรรมแห่งความร่วมมือสามารถช่วยลดความขัดแย้ง ส่งเสริมนวัตกรรม และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานโดยรวมขององค์กร (Akhtar et al., 2020; Smith et al., 2022) ส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรยอมรับความเปลี่ยนแปลง มองหาวิธีใหม่ ๆ และปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง วัฒนธรรมแห่งการเปลี่ยนแปลงสามารถช่วยให้องค์กรเพิ่มความยืดหยุ่น ปรับตัวต่อความท้าทายใหม่ ๆ และคว้าโอกาสทางธุรกิจ (Hsu et al., 2020; Keskin & Karaöz, 2021) นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้สมาชิกในองค์กรกล้าที่จะลองทำสิ่งใหม่ ๆ ยอมรับความเสี่ยง และเรียนรู้จากความผิดพลาด วัฒนธรรมแห่งความเสี่ยงสามารถช่วยให้องค์กรเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จ พัฒนาผลิตภัณฑ์/บริการใหม่ ๆ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (Gong et al., 2021; Wang & Zou, 2022) นอกจากนี้งานของ สุทธิดา สุนทรทิพย์ และวสันต์ สกฤตกิจกาญจน์ (2566) ได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการจัดการความรู้ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพขององค์กรตลาดเพื่อเกษตรกร พบว่าปัจจัยความสำเร็จในการจัดการความรู้ ด้านวัฒนธรรมองค์กร และด้านโครงสร้างพื้นฐานการจัดการความรู้มีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร สอดคล้องกับ วรรณกรรมของ Jones และ Ramalho ในปี 2020 ที่ได้ศึกษาว่าวัฒนธรรมองค์กรส่งผลต่อความสามารถในการปรับตัวขององค์กรอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า วัฒนธรรมองค์กรแบบคล่องตัวและยืดหยุ่นนั้น ช่วยให้บริษัทสตาร์ทอัพสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานได้ว่า สมมติฐานการวิจัยที่ 3 วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร สมมติฐานการวิจัยที่ 4 วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร

งานของ Merlo และ Panetto ในปี 2023 ได้ศึกษากรณีศึกษาของธุรกิจขนาดกลางในอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ในอิตาลี พบว่า การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ธุรกิจสามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน ประกอบกับการศึกษาของ Wang และ Song ในปี 2021 ที่ศึกษากรณีศึกษาของบริษัทเทคโนโลยีในจีน พบว่า การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพ ผ่านระบบการสื่อสารภายในองค์กรที่ดี ช่วยส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์ของพนักงาน นอกจากนี้ งานของ wang และคณะในปี 2022 ได้ศึกษาพบว่า การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์ส่งเสริม

ประสิทธิภาพการนวัตกรรม องค์กรที่มีการจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์ที่ดี สามารถผสานรวมความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์ นำไปสู่การพัฒนาวัตกรรมการใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อผลกำไรขององค์กร ผ่านกลยุทธ์การควบคุมต้นทุน องค์กรสามารถควบคุมต้นทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ผลกำไรที่เพิ่มขึ้น (Chen et al., 2023) ทำให้ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานเพิ่มเติมได้ว่า สมมติฐานการวิจัยที่ 5 การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร สมมติฐานการวิจัยที่ 6 การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร

และท้ายที่สุดในการศึกษาระหว่างตัวแปรความสามารถเชิงพลวัตกับความสำเร็จขององค์กรนั้น ในวรรณกรรมของ Makadatia และคณะในปี 2021 ได้ศึกษาพบว่า ความสามารถเชิงพลวัตมีความสัมพันธ์เชิงบวกที่สำคัญกับผลการดำเนินงานขององค์กร ความสัมพันธ์นี้ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยต่างๆ เช่น กลยุทธ์ขององค์กร โครงสร้างและวัฒนธรรม สอดคล้องกับงานของ Adhikari และ Jassawalla ในปี 2022 ซึ่งอธิบายไว้ว่า ความสามารถเชิงพลวัตส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรในเชิงบวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าความสามารถเชิงพลวัตมีความสำคัญสำหรับบริษัทในตลาดเกิดใหม่ที่จะสามารถแข่งขันและประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อผลการดำเนินงานขององค์กรในเชิงบวก ผลกระทบนี้จะยิ่งชัดเจนยิ่งขึ้นเมื่อองค์กรเผชิญกับแรงกดดันจากสถาบันสูง ผลการวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าความสามารถเชิงพลวัตช่วยให้บริษัทสามารถปรับตัวและประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมที่มีแรงกดดันสูง Wang และ He (2024) ทำให้ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมติฐานอีกสมมติฐานได้ว่า สมมติฐานการวิจัยที่ 7 ความสามารถเชิงพลวัตมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความสำเร็จขององค์กร

จากการทบทวนวรรณกรรมและการสร้างสมมติฐานข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสามารถสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยคือ พนักงานระดับหัวหน้างานด้านการผลิตและให้บริการเครื่องปรับอากาศในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดลักษณะของบริษัทที่ดำเนินการทางธุรกิจด้านเครื่องปรับอากาศ จากนั้นผู้วิจัยสุ่มเลือกตัวอย่างโดยสะดวก (Convenience Sampling) จากในแต่ละบริษัทให้มีตัวแทนในทุก ๆ แผนกหรือหน่วยงานของบริษัทนั้น ๆ เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยเก็บข้อมูลทั้งหมด 400 คน และเก็บข้อมูลเกินเพื่อป้องกันในกรณีพบข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือมีข้อมูลสูญหาย อีก 50 คน รวม 450 คน การกำหนดขนาดตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 400 คน เพื่อให้สอดคล้องตามที่ Hair และคณะ ในปี 2010 ที่ได้แนะนำขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมว่ามีขนาดตั้งแต่ 200 ถึง 400 ตัวอย่าง โดยสอดคล้องกับที่ณัฐธยาน์ ภัทรพิเศษวงศ์ (2556) ได้กล่าวเอาไว้เกี่ยวกับการกำหนดขนาดตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ตัวแบบสมการโครงสร้าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการศึกษาโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลปฐมภูมิจากเครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยเชิงสังคมศาสตร์ ซึ่งมีการใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อบรรยายลักษณะของข้อมูล รวมถึงการใช้สถิติเชิงอนุมานซึ่งได้แก่การใช้วิธีการตัวแบบสมการโครงสร้างเพื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) ของตัวแปรทั้งหมดในกรอบแนวคิดของการวิจัยนี้ และเพื่อทำการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อทำการทดสอบสมมติฐานและอธิบายอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมของตัวแปร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพัฒนาจากการค้นคว้าตำราและการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยโดยคำถามในแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการเก็บข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยนี้ ประกอบไปด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน รายได้ต่อเดือน และจำนวนสมาชิกภายในครอบครัว

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามมาตรวัดที่ศึกษาเกี่ยวกับระดับของตัวแปรคุณลักษณะของผู้หน้าที่พึงประสงค์ วัฒนธรรมองค์การ การจัดการความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ และความสามารถเชิงพลวัตที่ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

โดยเครื่องมือที่ใช้ได้ผ่านการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือวัดด้วยการตรวจสอบค่าความตรงเชิงเนื้อหาและค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการแอลฟาของครอนบาช ผลการทดสอบพบว่าค่าเฉลี่ยของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของตัวแปรคุณลักษณะผู้หน้าที่พึงประสงค์ ตัวแปรวัฒนธรรมองค์การ ตัวแปรการจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์ ตัวแปรความสามารถเชิงพลวัต และตัวแปรความสำเร็จขององค์กรนั้นมีค่าแอลฟาตามลำดับ ได้แก่ 0.977 0.961 0.957 0.962 และ 0.973 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่ามีค่าสูงกว่าเกณฑ์ที่ 0.70 ทุกตัวแปร ทำให้สามารถอธิบายได้ว่าเครื่องมือซึ่งได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีความเชื่อมั่นสูงเพียงพอในการใช้เก็บข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ทางสถิติในการวิจัยนี้

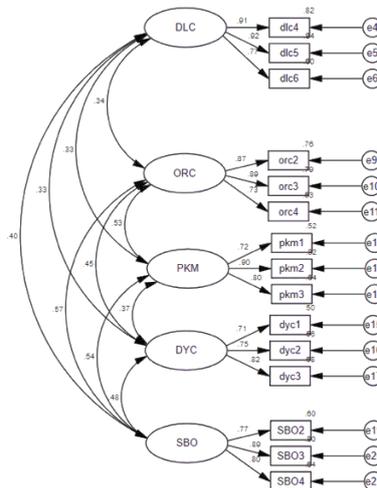
ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่เก็บรวบรวมข้อมูลพบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ 69.5 มีอายุอยู่ในช่วง 31 ถึง 35 ปี จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 49.25 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี จำนวน 319

คน คิดเป็นร้อยละ 79.75 มีประสบการณ์ทำงานในปัจจุบันในช่วง 7 ถึง 10 ปี จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53 มีรายได้ต่อเดือนในช่วง 30,0001 บาท ถึง 40,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75

การทดสอบโมเดลการวัดด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยเชิงยืนยัน (CFA) เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของมาตรวัด โดยผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันนั้น ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบด้วยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งมีลักษณะเบื้องต้นก่อนพิจารณาตัวแปรสังเกตได้ที่ค่าน้ำหนักปัจจัยในโมเดลการวัดแต่ละโมเดลออก ดังภาพที่ 2 (DLC = คุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์, ORC = วัฒนธรรมองค์กร, PKM = การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์, DYC = ความสามารถเชิงพลวัต, SBO = ความสำเร็จขององค์กร, ส่วน dlc1-7 orc1-4 pkm1-3 dyc1-3 และ sbo1-4 คือตัวแปรสังเกตได้ของแต่ละกลุ่มโมเดลการวัด)

ในการวิเคราะห์ตัวแบบการวัด (Measurement Model) แต่ละองค์ประกอบทำให้ทราบค่าตัวแปรสังเกตได้บางตัวมีค่า Factor Loading ที่ต่ำกว่าเกณฑ์ซึ่งไม่สามารถนำมาใช้อธิบายความแปรปรวนของตัวแปรแฝงได้ดี ประกอบไปด้วยตัวแปร dlc1 dlc2 dlc3 dlc7 orc1 และ sbo1 ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการตัดตัวแปรดังกล่าวออก จากนั้นจึงดำเนินการทำการวิเคราะห์ใหม่อีกครั้งทำให้ได้รูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแบบการวัดที่ปรับปรุงใหม่มีลักษณะดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ภาพการวิเคราะห์ตัวแบบการวัด (Measurement Model) ปรับปรุงแล้ว

ซึ่งหลังจากที่ดำเนินการวิเคราะห์ตัวแบบการวัดใหม่ ทำให้พบว่า ค่า Factor Loading ของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวนั้นมีค่าสูงกว่า 0.7 และจากการพิจารณาค่าความกลมกลืนพบว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และยังมีการสอดคล้องในลักษณะแบบสมบูรณ์ (Perfect Fit) โดยไม่ต้องพิจารณาลากความสัมพันธ์ด้วยค่าดัชนีการปรับปรุงแก้ไข (Modification Index: MI) เพื่อเพิ่มเส้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรภายในโมเดล พบว่ามีผลการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่าความกลมกลืนที่ได้ประกอบไปด้วย ดังนี้ $\chi^2 = 148.643$, $df = 65$, $p\text{-value} = 0.000$, $\chi^2 / df = 2.287$, $GFI = 0.953$, $AGFI = 0.914$, $NFI = 0.959$, $IFI = 0.976$, $CFI = 0.978$, $SRMR = 0.043$, $RMSEA = 0.020$, $PCLOSE (p\text{-value for test of close fit}) = 0.169$ และ $CN = 228$ ซึ่งพบว่ามีค่าเกินเกณฑ์ตามที่ Hair et al. (2010) ได้กำหนดไว้เป็นอย่างดี

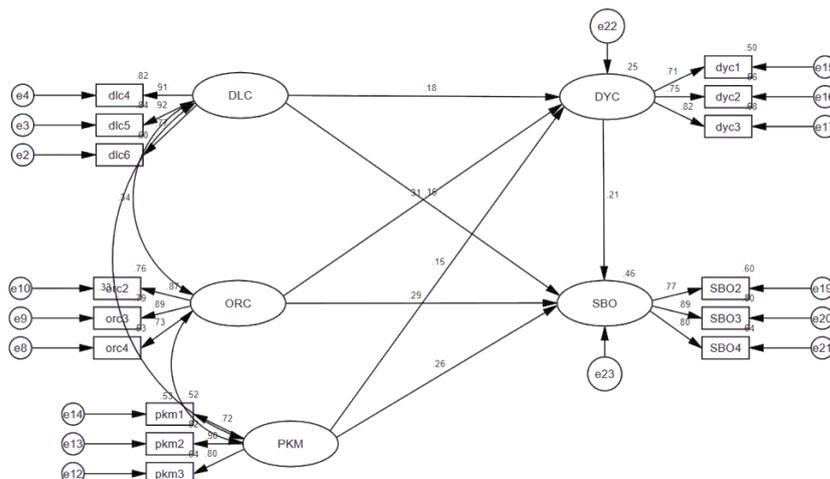
ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของตัวแบบการวัดหลักปรับปรุงทำการตัดตัวแปรสังเกตได้ที่มีค่า Factor Loading ต่ำกว่าเกณฑ์ออก ผู้วิจัยจึงใช้เทคนิคเพื่อตรวจสอบ ความน่าเชื่อถือทางโครงสร้าง การทดสอบความเที่ยงเชิงเสมือน การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก และการทดสอบความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการทดสอบความน่าเชื่อถือทางโครงสร้าง (Construct Reliability) ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงประกอบ (Composite Reliability: CR) โดยอ้างอิงจากรรณกรรมของ Fornell and Larcker (1981) และใช้ตัวแปรสังเกตได้ที่เหลืออยู่จากการทดสอบโมเดลการวัดซึ่งเหลือจำนวน 15 ตัวแปร โดยนำเสนอได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าผลการทดสอบความน่าเชื่อถือทางโครงสร้าง ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงประกอบ และค่าเฉลี่ยความแปรปรวนที่สกัดได้

ตัวแปรแฝง	จำนวนตัวแปรสังเกตได้	ค่า Construct Reliability	AVE
DLC	3	0.902	0.756
ORC	3	0.871	0.694
PKM	3	0.850	0.656
DYC	3	0.805	0.580
SBO	3	0.861	0.675

จะเห็นได้ว่าค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงประกอบ (Construct Reliability) ของทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า 0.60 ทุกค่า จึงสรุปได้ว่าตัวแปรแฝงแต่ละตัวแปรสามารถอธิบายการวัดชุดของตัวแปรสังเกตได้ทุกตัวแปรแฝงตามโมเดลการวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น (Diamantopoulos and Siguaw, 2000: 90-91 และ Saarani and Shahadan, 2012) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเสมือน (Convergent Validity) โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ (Average Variance Exacted: AVE) ซึ่งจากตารางแสดงให้เห็นว่าค่า AVE ของแต่ละตัวแปรแฝงนั้นทุกตัวมีค่าสูงกว่า 0.50 ตามเกณฑ์ซึ่งแสดงให้เห็นความแม่นยำในการวัดตัวแปรที่เพียงพอเหมาะสม (Fornell and Larcker, 1981) ผลการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) อาศัยเกณฑ์จากรรณกรรมของ Fornell and Larcker (1981) พบว่าค่ารากที่สองของค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ของตัวแปรมีค่ามากกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายคู่ของตัวแปรแฝงแต่ละตัวกับตัวแปรแฝงอื่นในโมเดลจึงถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกเพียงพอ (Hair *et al.*, 2014) ซึ่งค่ารากที่สองของค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ของตัวแปรที่ต่ำที่สุดมีค่าเท่ากับ 0.796 จึงถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงจำแนกสูงเพียงพอ ผลการพิจารณาค่าดัชนีบ่งชี้ความสอดคล้องกลมกลืน (Goodness of Fit Indices) มีค่า $\chi^2 = 142.656$, $df = 70$, $p\text{-value} = 0.000$, $\chi^2 / df = 2.038$, GFI = 0.955, AGFI = 0.922, NFI = 0.960, IFI = 0.979, CFI = 0.979, RMR = 0.056, SRMR = 0.0404, RMSEA = 0.051, PCLOSE (p-value for test of close fit) = 0.428 และ CN = 254

ภาพที่ 3 แสดงตัวแบบสมการโครงสร้างที่วิเคราะห์ได้ของงานวิจัย

จะเห็นได้ว่าการเริ่มวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างนั้น โปรแกรมได้มีการแนะนำว่าเกิดปัญหา Collinearity ระหว่างตัวแปร DLC ตัวแปร ORC และตัวแปร PKM ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการแก้ไขโดยการลากเส้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสามตามข้อแนะนำของโปรแกรมที่ได้ตรวจพบ ทำให้สามารถวิเคราะห์วาดตัวแบบสมการโครงสร้างได้ดังภาพที่ 3

ผลการวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐาน พบว่า สมมติฐานการวิจัยที่ 1 คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าปัจจัยคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.13 สมมติฐานการวิจัยที่ 2 คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัต พบว่าปัจจัยปัจจัยคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.17 สมมติฐานการวิจัยที่ 3 วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัต พบว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.34 สมมติฐานการวิจัยที่ 4 วัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าปัจจัยวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.35 สมมติฐานการวิจัยที่ 5 การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัต พบว่าปัจจัยการจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.15 สมมติฐานการวิจัยที่ 6 การจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.26 สมมติฐานการวิจัยที่ 7 ความสามารถเชิงพลวัตมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่าปัจจัยความสามารถเชิงพลวัตมีอิทธิพลทางตรงต่อความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลเท่ากับ 0.12 ซึ่งจากการวิเคราะห์แบบจำลองตัวแบบสมการโครงสร้างพบว่าตัวแปรทั้งหมดร่วมกันทำนายอิทธิพลต่อตัวแปรความสำเร็จขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลด้วยความแม่นยำร้อยละ 44

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลจากการตรวจสอบน้ำหนักอิทธิพลของแต่ละปัจจัยโดยวิเคราะห์แยกเป็นการตรวจสอบอิทธิพลทางตรง (Direct Effect) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) และอิทธิพลโดยรวม (Total Effect) นอกจากนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R-square) ของแต่ละตัวแปรอิสระเพื่ออธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตาม โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังตาราง 2

ตารางที่ 2 แสดงการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในตัวแบบสมการโครงสร้าง (Path Analysis)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)	R ²	อิทธิพล	ตัวแปรต้น (Independent Variable)			
			ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ (DLC)	ปัจจัยวัฒนธรรมองค์กร (ORC)	ปัจจัยการจัดการความรู้ด้านต้นทุน (PKM)	ปัจจัยความสามารถเชิงพลวัต (DYC)
ความสามารถเชิงพลวัต (DYC)	0.28	ทางตรง	0.173** (3.01)	0.336*** (4.68)	0.152* (2.26)	-
		ทางอ้อม	-	-	-	-
		โดยรวม	0.173** (3.01)	0.336*** (3.01)	0.152* (2.26)	-
ปัจจัยความสำเร็จขององค์กร (SBO)	0.44	ทางตรง	0.128* (2.57)	0.347*** (5.37)	0.259*** (4.30)	0.121* (2.10)
		ทางอ้อม	0.021* (1.50)	0.041* (1.52)	0.018* (1.38)	-
		โดยรวม	0.149* (1.59)	0.388*** (4.85)	0.278*** (4.877)	0.121* (2.10)

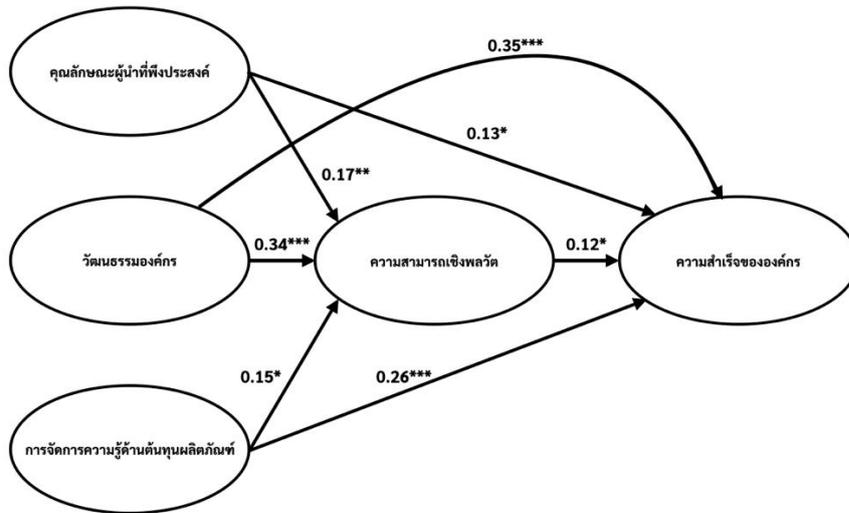
$\chi^2 = 142.656$, $df = 70$, $p\text{-value} = 0.000$, $\chi^2 / df = 2.038$, $GFI = 0.955$, $AGFI = 0.922$, $NFI = 0.960$, $IFI = 0.979$, $CFI = 0.979$, $RMR = 0.056$, $SRMR = 0.0404$, $RMSEA = 0.051$, $PCLOSE$ (p-value for test of close fit) = 0.428 และ $CN = 254$

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (p < .05) ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (p < .01)

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (p < .001)

หมายเหตุ ค่าในวงเล็บ เป็นค่าสถิติทดสอบ t โดยที่หากค่าไม่อยู่ระหว่าง -1.96 ถึง 1.96 แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ค่าไม่อยู่ระหว่าง -2.58 ถึง 2.58 แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และค่าไม่อยู่ระหว่าง -3.29 ถึง 3.29 แสดงว่ามีนัยสำคัญที่ระดับ .001

จากการวิเคราะห์สถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานตามกรอบวิจัยที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ทำให้ได้ตัวแบบสมการโครงสร้างของการวิจัยนี้ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ตัวแบบสมการโครงสร้างปัจจัยภาวะผู้นำ การยอมรับเทคโนโลยี นโยบายองค์กรและการพัฒนาปรับปรุงคะแนน ESG ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลขององค์กรของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์มีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตและความสำเร็จขององค์กรสอดคล้องกับวรรณกรรมของ Nguyen และคณะในปี 2021 รวมถึงงานของ Ali และ Anwar ในปี 2021 ดังนั้นองค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลควรมีการให้ความสำคัญในการคัดเลือกหรือพิจารณาบุคลากรระดับหัวหน้างานให้มีความเหมาะสมเพื่อเพิ่มระดับของคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่มีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ ตามองค์ประกอบที่ผลการวิจัยนี้ได้ศึกษาซึ่งได้แก่ ด้านการคิดแบบทั้งสองฝ่ายต่างก็ได้ประโยชน์ ด้านการพยายามเข้าใจผู้อื่นมากกว่าให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และด้านการสร้างการ

ทำงานเป็นทีม โดยอาจมีการจัดการฝึกอบรมเพื่อทำให้ผู้ที่ป็นหัวหน้างานซึ่งมีทักษะความสามารถในการทำงานอยู่แล้วมาเพิ่มคุณสมบัติความเป็นผู้นำต่าง ๆ เหล่านี้ให้มีระดับที่ดียิ่งขึ้นเนื่องจากคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์มีความจำเป็นในการเพิ่มระดับของความสามารถเชิงพลวัตตั้งที่ได้กล่าวมาข้างต้น (Nguyen et al., 2021; Hsu & Wang, 2020; Keskin & Koraoz, 2021; Akhtar et al., 2020; Smith et al., 2022; Avolio, 2020; Erdogan & Cerit, 2022)

ผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตและความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับวรรณกรรมของ Errida & Lotfi ในปี 2021 ทั้งยังสอดคล้องกับงานของ Harsch และ Festing ในปี 2019 ดังนั้นองค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ควรมีการพยายามสร้างบรรยากาศในการควบคุมหรือแรงจูงใจเชิงพฤติกรรมกับสมาชิกภายในองค์กร มีการปลูกฝังแนวทางการทำงานที่เหมาะสมในบริบทขององค์กรและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในจุดที่เหมาะสมเนื่องจากวัฒนธรรมองค์กรมีความจำเป็นในการเพิ่มระดับของความสามารถเชิงพลวัตตั้งที่ได้กล่าวมาข้างต้น (Errida & Lotfi, 2021; Jones & Ramalho, 2020)

ผลการวิจัยพบว่าการจัดการความรู้ด้านต้นทุนมีอิทธิพลทางตรงต่อความสามารถเชิงพลวัตและความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับวรรณกรรมของ Azeem และคณะในปี 2021 รวมถึงงานของ Li และคณะในปี 2020 ดังนั้นองค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ควรมีการจัดการให้ความรู้สร้างแหล่งการจัดเก็บข้อมูลและส่งมอบแนวทางการปฏิบัติในการดึงเอาองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์ให้สามารถเข้าถึงง่ายต่อสมาชิกภายในองค์กรทุกคน มีการจัดอบรมและสอนงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคุ้มค่า การจัดการองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและการใช้ข้อมูลที่จัดเก็บเอาไว้อย่างต่อเนื่องจากอดีตถึงปัจจุบันมาใช้ในการช่วยตัดสินใจเนื่องจากการจัดการความรู้ด้านต้นทุนผลิตภัณฑ์มีความจำเป็นในการเพิ่มระดับของความสามารถเชิงพลวัตตั้งที่ได้กล่าวมาข้างต้น (Li et al., 2020; Merlo & Panetto, 2023; Wang & Song, 2021)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการและการนำไปใช้

ผลการวิจัยนี้มีข้อค้นพบที่จะสามารถนำไปปรับใช้ในเชิงวิชาการและการนำไปปฏิบัติได้ ดังนี้

1. องค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลสามารถนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองเพื่อออกแบบนโยบายหรือกลยุทธ์ที่จะช่วยส่งเสริมและเพิ่มโอกาสทางความสำเร็จให้กับองค์กรหรือธุรกิจของตนได้
2. ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการดำเนินการแบบบูรณาการร่วมกับองค์กรโดยอาจมีการจัดกิจกรรมอบรมจากภาครัฐ หรือให้ทุนสนับสนุนเพื่อสอนวิธีการบริหารจัดการที่เพิ่มระดับของคุณลักษณะผู้นำที่เป็นที่ต้องการของแต่ละองค์กร การจัดการความรู้เกี่ยวกับต้นทุนผลิตภัณฑ์ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เพื่อสร้างขีดความสามารถในเชิงพลวัตและนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพในธุรกิจด้านเครื่องปรับอากาศขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอันจะนำไปสู่ทำให้เกิดความยั่งยืนต่อเศรษฐกิจชาติได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรเพิ่มขอบเขตการศึกษาในวงกว้างกว่าพื้นที่ที่ศึกษาเพื่อศึกษาบริบทที่แตกต่างกันในธุรกิจเครื่องปรับอากาศในเขตพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ซึ่งมีบริบทเฉพาะตัวเรื่องความต้องการสินค้าประเภทนี้

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม ซึ่งเป็นตัวแปรที่อาจมีอิทธิพลที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จทางธุรกิจขององค์กรธุรกิจเครื่องปรับอากาศซึ่งอาจมีอำนาจทำนายอิทธิพลของความสำเร็จทางธุรกิจเพิ่มมากขึ้นได้หากนำมาผนวกรวมเป็นส่วนหนึ่งในแบบจำลองตัวแบบสมการโครงสร้างจากการวิจัยในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐธยาน์ ภัทรพิเศษวงศ์. (2556) ผลกระทบของผลการดำเนินงานกิจกรรมโลจิสติกส์ที่มีอิทธิพลต่อการจัดการลูกค้าสัมพันธ์ในธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Wang, H. (2022). Sustainable business practices and organizational success: A study of Chinese firms. *Journal of Business Ethics*, 180(3), 50-69.
- Peng, W., Wang, Y., & Li, S. (2022). The impact of knowledge management on innovation capability and firm performance in the air conditioning industry. *Journal of Knowledge Management*, 26(4), 822-840.
- Hsu, C.-H., & Wang, Y.-H. (2020). The impact of leadership characteristics and organizational culture on dynamic capability under turbulence. *Journal of Business Research*, 120, 443-459.
- Erdogan, S., & Cerit, S. (2022). The role of learning orientation and organizational culture in organizational innovation: A multilevel study. *Journal of Business Research*, 144, 1014-1027
- Smith, J. (2020). Resource utilization: A key factor in organizational success. *Journal of Business*, 93(4), 1234-1256.
- Jones, A. (2020). Sustainable resource utilization: A challenge for organizations. *Business and Society*, 61(3), 456-489.
- Chen, J., Chen, Y., & Cooke, L. (2023). Organizational culture and employee collaborative innovation in the air conditioning industry: The mediating role of psychological safety. *Technology in Society*, 70, 101598.
- Makadatia, J. C., Phelps, R., & Schaepekens, A. (2021). Dynamic capabilities and strategic marketing: A review and research agenda. *Journal of Marketing*, 85(4), 8-37.
- Adhikari, C., & Jassawalla, R. (2022). Dynamic capabilities and firm performance in emerging markets: The moderating role of environmental dynamism. *Journal of World Business*, 6(7), 101-110.
- Wang, Y., & He, H. (2024). Dynamic capabilities and firm performance under institutional pressures: The mediating role of innovation performance. *Technology in Society*, 5(8), 111-166.
- Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating structural equation models with unobservable variables and measurement error. *Journal of Marketing Research*, 18(1), 39-50.
- Smith, J. (2020). Resource utilization: A key factor in organizational success. *Journal of Business*, 93(4), 1234-1256.
- Avolio, B. J., Zhu, J., Sosik, K. K., & House, R. J. (2020). A multilevel, metatheoretical review of transformational leadership: 25 years of progress. *Journal of Management*, 46(1), 42-72.
- Harsch, K., & Festing, M. (2020). Dynamic talent management capabilities and organizational agility—A qualitative exploration. *Human Resource Management*, 59(1), 43-61.

- Errida, A., & Lotfi, B. (2021). The determinants of organizational change management success: Literature review and case study. *International Journal of Engineering Business Management*, 1(3), 18-37
- Ramalho, J. J., Jones, V. A. S., Mutte, S., & Weijers, D. (2022). Pole position: how plant cells polarize along the axes. *The Plant Cell*, 34(1), 174-192.
- Khan, A., & Tao, M. (2022). Knowledge absorption capacity's efficacy to enhance innovation performance through big data analytics and digital platform capability. *Journal of Innovation & Knowledge*, 7(3), 100-201.
- Martínez-Sánchez, A., Vicente-Oliva, S., & Pérez-Pérez, M. (2020). The relationship between R&D, the absorptive capacity of knowledge, human resource flexibility and innovation: Mediator effects on industrial firms. *Journal of Business Research*, 11(8), 431-440.